

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO

DIREKTORAT ZA NOTRANJI TRG

Sektor za pravo družb in varstvo potrošnikov

URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KOMUNICIRANJE

Številka: 092-99/2010/ 3

Datum: 13.10.2010

Prejeto: 13-10-2010	
Številka oddaje:	

Pri odgovoru se sklicujte na našo številko!

URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE

Gregorčičeva 25

1000 LJUBLJANA

Zadeva: Odgovor na predlog št. 1000, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si o premoženjski odgovornosti direktorjev in lastnikov

Zveza: Vaš dopis št. 092-180/2010/3 z dne 8.10.2010

Spoštovani!

Prejeli smo vaš dopis, ki se nanaša na predlog št. 1000, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, s katerim predlagatelj predlaga premoženjsko odgovornost direktorjev in lastnikov. V nadaljevanju podajamo dopolnjen odgovor na postavljeno vprašanje.

V zvezi s tem predlogom pojasnjujemo, da Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 - UPB3 v nadaljnjem besedilu: ZGD-1), loči osebne (družba z neomjeno odgoovrnostjo, komanditna družba in tiha družba) in kapitalske družbe (družba z omejeno odgovornostjo, delniška družba in evropska delniška družba). Za osebne družbe je značilno da družbeniki za obveznosti družbe odgovarjajo z vsem svojim premoženjem, za kapitalske družbe pa je značilno, da za obveznosti družbe odgovarja družba z vsem svojim premoženjem.

Ne glede na navedeno, pa želimo opozoriti, na določbo 8. člena ZGD-1, ki pravi, da so za obveznosti družbe odgovorni tudi njeni družbeniki, če so družbo kot pravno osebo zlorabili za to, da bi dosegli cilj, ki je zanje kot posameznike prepovedan, če so družbo kot pravno osebo zlorabili za oškodovanje svojih ali njenih upnikov, če so v nasprotju z zakonom ravnali s premoženjem družbe kot pravne osebe kot s svojim lastnim premoženjem, ali če so v svojo korist ali v korist druge osebe zmanjšali premoženje družbe, čeprav so vedeli ali bi morali vedeti, da ne bo sposobna poravnati svojih obveznosti tretjim osebam. Spore glede navedene odgovornosti družbenikov iz prvega odstavka tega člena sodišča obravnavajo prednostno. Odškodninska odgovornost direktorjev, torej članov uprave, pa tudi članov nadzornih svetov pa je urejena v posameznih določbah ZGD-1, ki jih navajamo v nadaljevanju.

ZGD-1 v prvem odstavku 263. člena določa, da mora član organa vodenja ali nadzora pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika in varovati poslovno skrivnost družbe. Nadalje v drugem odstavku istega člena ZGD-1 določa, da so člani organa vodenja ali nadzora solidarno odgovorni družbi za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve

njihovih nalog, razen če dokažejo, da so pošteno in vestno izpolnjevali svoje dolžnosti. Vendar pa nadalje v tretjem odstavku določa, da članu organa vodenja ali nadzora ni treba povrniti škode, če dejanje, s katerim je bila družbi povzročena škoda, temelji na zakonitem skupščinskem sklepu. Odškodninska odgovornost člana posloводства pa ni izključena, čeprav je nadzorni svet ali upravni odbor odobril dejanje. Družba se odškodninskim zahtevkom lahko odreče ali jih pobota šele tri leta po nastanku zahtevka, če s tem soglašajo skupščina in če temu pisno ne ugovarja manjšina, ki ima skupno vsaj desetino osnovnega kapitala. Četrti odstavek tega člena še določa, da lahko odškodninski zahtevki, ki ga ima družba do člana organa vodenja ali nadzora, uveljavljajo tudi upniki družbe, če jih družba ne more poplačati.

Tožbo za povrnitev škode pa natančneje določa 327. člen ZGD-1, ki določa da mora posloводство (če je tako sklenila skupščina z navadno večino) vložiti tožbo za povrnitev škode v zvezi z vodenjem posameznih poslov družbe, ki je družbi nastala kot posledica kršitve dolžnosti članov organov vodenja ali nadzora v šestih mesecih od dneva skupščine. Če je to tožbo potrebno vložiti proti osebi, ki med odločanjem skupščine še vedno opravlja naloge člana organa vodenja ali nadzora, mora skupščina v skladu s drugim odstavkom tega člena imenovati posebnega zastopnika, ki zastopa družbo v postopkih pred sodiščem.

Če pa predlog za vložitev tožbe na skupščini ni sprejet ali če skupščina ne imenuje posebnega zastopnika ali če posloводство ali posebni zastopnik ne ravnata v skladu s sklepom skupščine iz prvega odstavka 327. člena, lahko tako tožbo v svojem imenu in za račun družbe na podlagi 328. člena ZGD-1 vložijo delničarji, katerih skupni deleži znašajo najmanj desetino osnovnega kapitala ali katerih nominalni znesek ali pripadajoči znesek osnovnega kapitala znašajo najmanj 400.000 evrov. Delničarji, ki vložijo tožbo, morajo shraniti delnice pri klirinško depotni družbi, če niso deponirane ali izdane v nematerializirani obliki ter ne smejo z njimi razpolagati do odločitve o tožbenem zahtevku, sicer se šteje, da so tožbo umaknili. Prav tako morajo dokazati, da so bili imetniki delnic vsaj tri mesece pred skupščino, ki je zavrnila njihov predlog.

K tem določbam, bi lahko dodali še to, da ZGD-1 v 255. členu določa, da član organa vodenja in nadzora ne more biti oseba, ki:

- je bila pravno močno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo, zoper delovno razmerje in socialno varnost, zoper pravni promet, zoper premoženje, zoper okolje, prostor in naravne dobrine. Ta oseba ne sme biti član organa vodenja ali nadzora pet let od pravno močnosti sodbe in dve leti po prestani kazni zapora;
- ji je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, in sicer dokler traja prepoved, ali
- je bila kot član organa vodenja ali nadzora družbe, nad katerim je bil začet stečajni postopek, pravno močno obsojena na plačilo odškodnine upnikom v skladu z določbami zakona, ki ureja finančno poslovanje podjetij, o odškodninski odgovornosti, in sicer še dve leti po pravno močnosti sodbe.

Bi pa ob tem želeli opozoriti še na nekatere določbe Zakona o finančnem poslovanju postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 126/07, 40/09, 59/09, 52/10, v nadaljnjem besedilu: ZFPPIPP), ki je sicer v pristojnosti Ministrstva za pravosodje in med drugim določa v primeru izbrisa družbe po uradni dolžnosti, da aktivni družbeniki (25% glasovalnih pravic) upnikom solidarno odgovarjajo za obveznosti te družbe. Poleg tega pa še ZFPPIPP v členih od 269. do 278. določa, izpodbijanje pravnih dejanj stečajnega dolžnika, ki jih je stečajni dolžnik izvedel v obdobju od začetka zadnjih dvanajst mesecev pred uvedbo stečajnega postopka do začetka stečajnega postopka.

Obenem bi želeli tudi opozoriti na četrti odstavek 73. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02, 79/06-ZZZPB-F, 46/07 Odl.US: U-I-45/07, Up-249/06-22, 103/07, 45/08-ZArbit, 83/09 Odl.US: U-I-284/06-26 v nadaljnjem besedilu: ZDR), ki določa, da je delodajalec prenosnik skupaj z delodajalcem prevzemnikom solidarno odgovoren za terjatve delavcev, nastale do datuma prenosa, ter

za terjatve, nastale zaradi odpovedi, če delavec odpove pogodbo zaradi tega, ker so se pri delodajalcu prevzemniku poslabšale pravice iz pogodbe o zaposlitvi.

Poleg vsega navedenega pa določbe o obravnavani problematiki (npr. o lažnem stečaju, ali o oškodovanju upnikov, poslovni goljufiji itd...) vsebuje tudi Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 55/08 (66/08 popr.), 39/09, 55/09 Odl.US: U-I-73/09-19 v nadaljnjem besedilu: KZ-1), za katerega je ravno tako resorno pristojno Ministrstvo za pravosodje.

Glede na vse navedeno torej menimo, da zakonodaja trenutno vsebuje dovolj instrumentov tako za odškodninsko kot tudi kazensko odgovornost članov vodenja in nadzora pa tudi v določenih primerih odškodninsko odgovornost lastnikov. Menimo, da odškodninska odgovornost vseh lastnikov, nikakor ni možna, saj to pomeni, da bi odškodninsko odgovarjali tudi vsi lastniki delnic, torej delničarji.

Priporočamo vam, da se za nadaljnja pojasnila omenjenih zakonov obrnete na resorno pristojna ministrstva. Vsekakor pa si bo Ministrstvo za gospodarstvo v sodelovanju z drugimi ministrstvi, še naprej prizadevalo za izboljšanje zakonodaje na tem področju.

Naj na koncu opozorimo še na dejstvo, da so podani odgovori neobvezna razlaga zakonskih določil, saj ministrstvo kot upravni organ ni pristojno podajati avtentične razlage zakonskih določb.

Z lepimi pozdravi!

dr. Peter Vrtačnik
GENERALNI DIREKTOR

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Peter Vrtačnik', written over the printed name and title.